

motivația cadrelor didactice implicate, de resursele disponibile, de specificul situației concrete, fapt care reflectă caracterul flexibil al acestuia, precum și perspective de dezvoltare.

Bibliografie

1. Albușescu, I., Albușescu, M., Predarea și învățarea disciplinelor socioumane, Polirom, Iași, 2000.
2. Cerghit, I., Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Aramis, București, 2002.
3. Nicola, I., Pedagogie, E.D.P., București, 1994.
4. Oprea, C.-L., Metode interactive de predare, învățare, evaluare. Suport de curs, Ed. Universitară, Craiova, 2012.
5. Potolea, D., Profesorul și strategiile conducerii învățării, în: Structuri, strategii și performanțe în învățământ, Editura Academiei, București, 1998.

VALORIFICAREA EDUCAȚIEI MEDIATICE ÎN CADRUL ORELOR DE DIRIGENȚIE ÎN CLASELE PRIMARE

Liliana SARANCIUC-GORDEA, dr., conf. univ

Résumé

Cet article reflète le soutien théorique de l'éducation aux médias à la leçon de tutoriel au but d'augmenter la médiation entre l'élève de l'école primaire et la masse - médias par le développement de la compétence médiatique.

Mass-media este un factor al educației, care lasă urme adânci în memoria individului. Ea poate să mărească sau să micșoreze experiențele unei persoane într-o societate informatizată, educația nu trebuie să rămână în urmă. Mass- media este prezentă în cadrul societății prin ziare, reviste, radio, televiziune, internet. Chiar dacă informația parvine prin aceste canale, oricum această informație trebuie filtrată, deoarece nu este întotdeauna veridică. Atenția cuvenită va ajuta să delimităm binele de rău, originalul de neoriginal [2, 4, 6, 9]. În acest sens, *competența mediatică* în viziunea Parlamentului European și

Comisiei Europene (2008), înseamnă „a poseda capacitatea de a utiliza în mod autonom diversele mass-media, de a înțelege diferitele aspecte și conținuturi ale mass-media și de a le valorifica în mod critic, de a le comunica în contexte de mare diversitate, precum și de a crea și de a difuza conținuturi mediatice” și „constată, de asemenea, faptul că, în contextul nenumăratelor surse disponibile, este esențială capacitatea de a filtra și a extrage în mod structurat informațiile provenite din fluxul de date și imagini pus la dispoziție de noile mass-media”, disponibil la p. 9: ([http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008XG0606\(01\)&rid=12](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:52008XG0606(01)&rid=12))

Legea Învățământului din Republica Moldova [10], Strategia „Educația 2020”, elaborată de Ministerul Educației al Republicii Moldova [11] au ca obiective generale: asigurarea dezvoltării durabile a sistemului educațional în vederea formării unei personalități integre, active, sociale și creative, inclusiv prin valorificarea direcțiilor strategice și a acțiunilor prioritare de facilitare a creării rețelelor de comunicare, de schimb de bune practici, de dezvoltare a competențelor digitale în procesul educațional, asigurarea educației parentale eficiente și promovarea parteneriatelor pentru educație [11, pp. 43-44].

Din perspectiva dată mass-media este, pe lângă un mijloc de informare în societatea modernă, un factor al educației, chemat să amplifice, să constituie sau să diversifice experiențele cognitive și comportamentale ale indivizilor care lasă amprente adânci în memoria, gândirea și imaginația persoanei, mai cu seamă a copiilor de vârstă școlară mică. Ea poate spori sau diminua calitatea experienței acestora, influențând substanțial formarea unor trăsături de personalitate. În acest sens, *competență mediatică în viziune pedagogică*, înseamnă a poseda un bagaj de cunoștințe, abilități și deprinderi, necesare pentru înțelegerea tuturor mijloacelor comunicaționale și a formatelor în care datele, informațiile și cunoștințele sunt create, stocate, comunicate și prezentate, de exemplu, ziarele și revistele tipărite, radioul și televiziunea, mijloacele de transmitere a informației prin cablu, CD,

DVD, telefonie mobilă, formatele textuale PDF, formatul JPEG pentru fotografii și prezentări grafice [1, 3, 5, 7, 15].

Mijloacele de comunicare de masă, precizează Paul Lengrand (1973), nu-și vor îndeplini cu eficiență funcția educativă atâta timp cât destinatarii mesajelor nu dispun de o pregătire în sensul însușirii, înțelegerii și utilizării adecvate a acestora. Rostul său este de a facilita subordonarea efectelor comunicării de masă realizării dezideratelor educaționale de formare și dezvoltare [apud, 4, p. 231].

În practica școlară curentă autohtonă se constată încă un decalaj între rolul jucat de mass-media în viața omului din societatea contemporană și pregătirea sa pentru o valorificare optimă a potențialului său instructiv-educativ, oferită de școală împreună cu alți factori responsabili.

Modalitatea de valorificare a educației mediatice în școală din perspectiva medierii relației copilului cu mass-media [2, 4, 5, 6, 12] constă în a-l pregăti pentru un anumit mod de raportare la mesaje mediatice, îndeosebi cele audio-vizuale, la a căror influență sunt supuși în afara școlii:

» să se informeze eficient, să învețe fără cadru didactic utilizând numeroasele canale de comunicare disponibile, cu atât mai mult cu cât el nu mai dobândește în școală întreaga cunoaștere de care are nevoie în viață;

» să supună unei selecții personale masa de mesaje media, să-și exercite spiritul critic, cu avantajele care decurg din acestea, în loc de a se lăsa alienat de ele.

Această modalitate prevede o serie de acțiuni instructiv-educative menite să asigure educația mediatică în școală din perspectiva medierii relației copilului cu mass-media:

- » de dobândire independentă a experienței de cunoaștere;
- » de receptare selectivă a fluxului de mesaje mediatice;
- » de preluare, analiza critică și integrare a informațiilor obținute, de altfel eterogene și disparate, în propria structură cognitivă;

- » de valorificare a diferitelor experiențe (cognitive, morale, estetice) mediatice în cadrul activităților de învățare prilejuite de predarea unor discipline sau în cadrul altor genuri de activități școlare;
- » de includere în programul educațional obiective specifice de folosire rațională, eficientă a mijloacelor de comunicare de masă;
- » de includere la unele discipline școlare teme ce tratează problematica mass-media pentru realizarea obiectivelor specifice;
- » de organizare a activităților de învățare care să servească drept platformă de realizare a obiectivelor specifice detaliate de V. Crețu (1980).

Studiul și analiza actelor normative și reglatorii privind educația mediatică în RM (Curriculum-ul școlar național modernizat (2010), Curriculum-ul la Dirigenție în cl. I-IV (2007)) ne-au dat posibilitate să conchidem:

* stipulează profilul de formarea a competenței mediatice la nivelul de competențele transdisciplinare pentru treapta primară de învățământ (p. 7) prin competențe acțional-strategice și competențe digitale, în domeniul tehnologiilor informaționale și de comunicare (TIC) - Competențe de utilizare a resurselor informatice digitale destinate învățării și odihnei (p.8) disponibil la:

(http://www.edu.gov.md/sites/default/files/curriculum_scolar_cla_sele_i-iv_ro_2.pdf).

Acest profil transpune realizarea educației mediatice prin formarea abilităților de utilizare a tehnologiilor întâlnite în viața cotidiană (îndeosebi a echipamentelor informatice), ca instrumente ale cunoașterii și comunicării.

Actualmente, în acest sens Ministerul Educației al RM examinează posibilitatea de a include în programul activităților extrașcolare sau în lista disciplinelor opționale un curs specializat în domeniu la diferite trepte ale învățământului. Pentru elaborarea curriculumului și materialelor necesare ME va colabora cu mai mulți parteneri, precum Asociația Presei Independente, Deutsche Welle, cu reprezentanții UNICEF pe regiunea Europei Centrale și de Est. și va

elabora o metodologie de dezvoltare a competențelor digitale ale elevilor și ale cadrelor didactice (<http://www.edu.gov.md/ro/content/tehnologiile-digitale-modalitate-de-exprimare-pentru-tineri>).

* transpune clar, prin 2 obiective cadru: 2. Formarea pentru înțelegerea și respectarea valorilor fundamentale și normelor de comportare în societate; 3. Dezvoltarea abilităților de utilizare a informațiilor în viața cotidiană [8, p. 4].

Din perspectiva dată, în vizorul educației mediatice, prin procesul de dezvoltare a capacității de receptare selectivă a mesajelor mediatice, în scopul amplificării aportului lor formativ și diminuării influențelor negative, la treapta primară de învățământ nu sunt demersuri educaționale menite să vină în întâmpinarea exigentelor de formare ridicate de noile realități sociale. Cadrele didactice autohtone nu dispun de strategii formative de însușire, înțelegere și utilizare adecvată a mesajelor mediatice pentru elevi ca destinatari ai acestora.

Deaceia, în vederea organizării și desfășurării lecțiilor de dirigenție în clasele primare în direcția abordată, cadrul didactic se va axa pe:

- reperate științifice (M. Albușescu, I. Albușescu, R. Dascălu, R. Cemortan, I. Cerghit, M. Marin, T. Vedinas etc.) cu referire la procesul de educație mediatică prin formarea competenței mediatice, ce depinde de: cunoașterea și valorificarea eficientă a resurselor de către elevi, realizată sub conducerea și ghidarea învățătorului, dezvoltarea capacității de receptare selectivă a mesajelor;

- curriculumul nonformal *Educația pentru mass-media a elevilor din treapta învățământului primar* [23, pp. 73 – 76] care cuprinde obiective de referință, competențe derivate, conținuturi recomandate și un ansamblu de sugestii metodologice;

- curricula la Dirigenție cl. I – IV (2007);

- subiecte specifice precum: Mass-media în viața elevului. Ce emisiuni TV mă dezvoltă ca personalitate? Mesajele radiofonice

destinate copiilor. Învățăm a lectură, a gândi, a reflecta și a analiza. Calculatorul miracol al zilelor noastre etc.;

- strategii specifice de dezvoltare a competenței mediatică dobândită de receptorii mediatici, de acces responsabil la conținuturile mediatică, de dezvoltare a unei gândiri critice în legătură cu mesajele mediatică și a capacității de a comunica în diverse contexte cu ajutorul textelor mediatică:

* Metode pedagogice analitice (analiza de text; analiza contextuală; studiile de caz; conversații; discuții dirijate; brainstorming-ul; concursul interactive; lectura comentată);

* Metode pedagogice practice (translările; simulările; producția mediatică; portofoliul; demonstrarea; jocul de rol / sociodrama);

* Tipuri de mijloace media: Emisiuni TV/Radiou; Presa periodică pentru copii; Jocuri pe calculator.

Bibliografie

1. Albulescu, I., Educația și mass - media / comunicare și învățare în societatea informațională. Cluj-Napoca: Editura Dacia, 2003.
2. Bertrand, S., Educația mîine. București: EDP, 1976.
3. Bunesu, G., Negreanu, E., Educația informală și mass-media, București: Institutul de Științe ale Educației, 2005.
4. Cerghit, I., Mass-media și educația tineretului școlar. București: EDP, 1972.
5. Crețu, V., Educația elevilor prin și pentru film. București: E D P, 1980.
6. Cucu, G., Educația și mass - media. București: Editura Licorna, 2000.
7. Cucu, G., Mass-media și influențele asupra educației. București: Editura Tempus, 2000.
8. Curriculum la Dirigenție, cl. I-IV, Chișinău: IȘE, 2007.
9. McQuail, D., Windahl, S., Modele ale comunicării pentru studiul comunicării de masă. București: Editura Comunicare.ro, 2007
10. Legea Învățământului. Chișinău: Lyceum, 2002.
11. Strategia sectorială de dezvoltare pentru anii 2014-2020. Ministerul Educației, 2013.

12. Şpac, S., Praxiologia educației pentru mass-media a elevilor de vârstă școlară mică în cadrul colaborării școală-familie. În: Studia Universitatis nr.9 (69), USM, 2013, pp.81-95.
13. Şpac, S., Educația pentru mass-media: aspecte metodologice și praxiologice ale formării culturii mediatică la elevii din treapta învățământului primar. În: Pledoarie pentru Educație – cheia creativității și inovării. Mater. Conf. Șt. Internaționale. Chișinău: IȘE, 2011, pp.45-48.
14. Şpac, S., Socializarea și cultura educației pentru mass-media a elevilor de vârstă școlară mică. În: Educația pentru dezvoltare durabilă: inovație, competitivitate, eficiență. Mater. Conf. Șt. Internaționale. Chișinău: IȘE, 2013.
15. Toma, M. (coord.), Competența în mass-media. Manual pentru liceu - curs optional. Bucuresti: Humanitas Educational, 2004.

Webografie

1. 16.*Mass-media în educație. Efecte pozitive și efecte negative. Disponibil la:
2. <https://ru.scribd.com/doc/63306803/Mass-Media-in-Educatie-Efecte-Pozitive-Si-Efecte-Negative>
3. 17.* Educația pentru comunicare și mass-media. Disponibil la:
4. <http://corneliaviju.blogspot.md/2014/11/educatia-pentru-comunicare-si-mass-media.html>
5. 18.* Impactul pozitiv al mass-media asupra copiilor. Disponibil la:
6. http://ekphrasis.accentpublisher.ro/files/articles_content/267/5%20RTSC%204.pdf
7. 19.* Influența mass-mediei în procesul educațional din RM. Disponibil la:
8. <http://www.educativ.info/fact3.html>
9. 20.* Educația în domeniul mass-media în mediul digital. Disponibil la:
10. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=URISERV%3Aam0004>
11. 21.* Educația pentru folosirea rațională a mass-media. Disponibil la:
12. <http://www.scrigroup.com/didactica-pedagogie/EDUCATIA-PENTRU-FOLOSIREA-RATI12125.php>
13. 22.* Crăciun, Catalina, Mass-media ca factor educativ. Disponibil la:

14. <http://c-cultural.ro/tradiții/mass-media.pdf>, 20095
- 15.23.*Șpac, S., Fundamente Pedagogice Ale Educației Pentru Mass-Media În Cadrul Colaborării Școală-Familie (Treapta Învățământului Primar). Teza de doctor în științele pedagogice. 2014. Disponibil la: 16. (http://www.cnaa.md/files/theses/2015/24108/silvia_spac_thesis.pdf)

ASPECTE ALE FORMĂRII COMPETENȚELOR ORTOGRAFICE LA ELEVII DIN CLASELE PRIMARE

Valentina CIOBANU, dr., conf. univ.

Summary

In this article there is studied the problem of forming spelling competence, establishing that from the various methods that encourage strong spelling competences at pupils of the IVth grade, dictations have a particular value.

This research has helped us to determine that for the students of the IVth grade it is difficult to understand spelling and apply the spelling rules in the process of writing dictations, even they can easily define the rule. This can be explained by the fact that the students of this age have a low level of grammatical knowledge.

The improvement of forming spelling competence at pupils of the IVth grade can be achieved if teachers will know the theoretical and methodological aspects of the assimilation of the spelling rules and will successfully apply the most effective methods, having in consideration the concrete situation of each class and the suitability for their age.

Modernizarea procesului didactic în învățământul primar include și formarea competențelor ortografice la elevii din clasele primare. Competența ortografică se formează, principal, în școala primară și se dezvoltă în clasele gimnaziale, în deplină corespundere cu unitățile de conținut din curriculum. Cadrele didactice din domeniul învățământului primar trebuie să-i familiarizeze pe elevi cu sistemul ortografic al limbii române, în mod elementar.

Un motiv care ne-a determinat să cercetăm problema formării competențelor ortografice sunt rezultatele testării naționale pe un eșantion reprezentativ de elevi din clasele a IV-a, desfășurat de